T028 BÁT NHÃ XI Q537-P31 Tuyên Hoá

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

KINH ÑAÏI BAÙT-NHAÕ BA-LA-MAÄT-ÑA QUYEÅN 537

Phaåm 31: TUYEÂN HOÙA (2) Baáy giôø Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, laøm theá naøo caùc Ñaïi Boà-taùt bieát roõ thaät töôùng cuûa caùc phaùp? Phaät baûo Thieän Hieän: –Caùc Ñaïi Boà-taùt quaùn taát caû phaùp ñeàu khoâng. Ñoù laø bieát roõ thaät töôùng cuûa caùc phaùp. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, theá naøo laø Ñaïi Boà-taùt quaùn taát caû phaùp ñeàu khoâng? Phaät baûo Thieän Hieän: –Caùc Ñaïi Boà-taùt quaùn töï töôùng cuûa taát caû phaùp ñeàu khoâng. Ñoù laø Ñaïi Boà-taùt quaùn taát caû phaùp ñeàu khoâng. Thieän Hieän neân bieát, caùc Ñaïi Boà-taùt do quaùn töôùng khoâng Tyø-baùt-xaù-na, neân quaùn caùc phaùp khoâng, hoaøn toaøn khoâng thaáy coù töï taùnh cuûa caùc phaùp truï ôû trong aáy neân chöùng ñaéc quaû vò Giaùc ngoä cao toät. Vì sao? Vì quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät vaø taát caû phaùp ñeàu laáy khoâng taùnh laøm töï taùnh. Ñoù laø saéc uaån cho ñeán thöùc uaån ñeàu laáy khoâng taùnh laøm töï taùnh. Noùi roäng cho ñeán taát caû haïnh Ñaïi Boà-taùt vaø quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät cuõng laáy khoâng taùnh laøm töï taùnh. Khoâng taùnh nhö vaäy chaúng phaûi do caùc Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc, Ñoäc giaùc, Boà-taùt, caùc höôùng vaø quaû cuûa Thanh vaên laøm ra, cuõng chaúng phaûi ai khaùc laøm ra. Chæ vì höõu tình ñoái vôùi taát caû phaùp chaúng bieát, chaúng thaáy nhö thaät, ñeàu khoâng. Vì vaäy, neân chuùng Ñaïi Boà-taùt haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, duøng phöông tieän thieän xaûo töï mình ñaõ hieåu bieát roài, vì caùc höõu tình maø giaûng thuyeát, khai thò, laøm cho hoï xa lìa söï chaáp tröôùc, thoaùt khoå sinh töû, ñöôïc nhaäp Nieát-baøn, an vui roát raùo. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, neáu taát caû phaùp ñeàu laáy khoâng taùnh laøm töï taùnh, khoâng taùnh nhö theá chaúng phaûi caùc Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc, Ñoäc giaùc, Boà-taùt, Thanh vaên... laøm ra, thì taïi sao caùc phaùp coù khaùc nhau. Ñoù laø ñòa nguïc, baøng sinh, quyû giôùi, trôøi, ngöôøi... nhieàu loaïi sai khaùc; ñoù laø boán chuùng Ñaïi thieân vöông cho ñeán trôøi Phi töôûng phi phi töôûng xöù vaø coù phaàn vò cuûa ba thöøa khaùc nhau. Do nghieäp nhö theá taïo ra ñòa nguïc, do nghieäp nhö theá taïo ra baøng sinh, do nghieäp nhö theá taïo ra quyû giôùi, do nghieäp nhö theá taïo ra coõi ngöôøi, coù chaâu Thieäm-boä, chaâu Thaéng thaàn, chaâu Ngöu hoùa, chaâu Caâu-loâ... caùc thöù khaùc nhau; do nghieäp nhö theá taïo ra coõi trôøi, coù boán chuùng Ñaïi thieân vöông cho ñeán Phi töôûng phi phi töôûng xöù... caùc thöù khaùc nhau; do nghieäp nhö theá taïo ra quaû Döï löu cho ñeán Ñoäc giaùc, do nghieäp nhö theá taïo ra Boà-taùt vaø caùc Ñöùc Nhö Lai. Baïch Theá Toân, phaùp khoâng taùnh chaéc chaén khoâng taùc duïng, laøm sao coù theå noùi do nghieäp naøy neân sinh vaøo ñòa nguïc? Nhö theá cho ñeán do nghieäp naøy neân sinh coõi Phi töôûng phi phi töôûng xöù; do nghieäp naøy neân ñaéc quaû Döï löu, noùi roäng cho ñeán Ñoäc giaùc Boà-ñeà? Do nghieäp naøy neân nhaäp vaøo ñòa Boà-taùt, haønh Boà-taùt ñaïo? Do nghieäp naøy neân

coù theå chöùng ñaéc trí Nhaát thieát trí, ñöôïc goïi laø Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc, laøm lôïi ích an vui cho taát caû höõu tình? Phaät baûo Thieän Hieän: –Ñuùng vaäy, ñuùng vaäy, ñuùng nhö lôøi oâng noùi! Trong phaùp khoâng taùnh khoâng theå thieát laäp caùc phaùp khaùc nhau, khoâng nghieäp, khoâng quaû, cuõng khoâng taùc duïng. Chæ vì caùc phaøm phu ngu muoäi khoâng hieåu roõ Thaùnh phaùp luaät neân khoâng nhö thaät bieát caùc phaùp ñeàu laáy khoâng taùnh laøm töï taùnh, do ngu si, ñieân ñaûo taïo ra caùc nghieäp, theo nghieäp khaùc nhau maø thoï caùc loaïi thaân, nöông theo phaåm loaïi thaân khaùc nhau nhö theá ñaët ra ñòa nguïc, baøng sinh, quyû giôùi, ngöôøi, chö Thieân, cho ñeán Phi töôûng phi phi töôûng xöù. Vì muoán cöùu ñoä nhöõng phaøm phu ngu muoäi ñieân ñaûo bò khoå sinh töû nhö theá neân ñaët ra phaàn vò khaùc nhau cuûa Thaùnh phaùp luaät, nöông vaøo phaàn vò naøy ñaët ra quaû vò Döï löu cho ñeán Ñoäc giaùc, Boà-taùt, Nhö Lai. Nhöng taát caû phaùp taùnh ñeàu laáy khoâng taùnh laøm taùnh. Trong phaùp khoâng taùnh, thaät khoâng coù phaùp naøo khaùc, khoâng nghieäp khoâng quaû, cuõng khoâng taùc duïng, vì phaùp khoâng taùnh thöôøng haèng khoâng taùnh. Laïi nöõa naøy Thieän Hieän, nhö oâng ñaõ noùi, phaùp khoâng taùnh chaéc chaén khoâng taùc duïng. Nhö vaäy laøm sao coù theå noùi do nghieäp nhö theá ñaéc quaû Döï löu cho ñeán chöùng ñaéc trí Nhaát thieát trí, ñöôïc goïi laø Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc laøm lôïi ích an vui cho taát caû höõu tình? Naøy Thieän Hieän, yù oâng nghó sao? Caùc vieäc tu ñaïo laø khoâng taùnh chaêng? Caùc quaû Döï löu, Nhaát lai, Baát hoaøn, A-la-haùn, Ñoäc giaùc Boà-ñeà, caùc ñaïo Boà-taùt, trí Nhaát thieát trí cuõng laø khoâng taùnh chaêng? Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, ñuùng vaäy, ñuùng vaäy! Caùc vieäc tu ñaïo, noùi roäng cho ñeán trí Nhaát thieát trí ñeàu laø khoâng taùnh. Phaät baûo: –Thieän Hieän, yù oâng nghó sao? Phaùp khoâng taùnh coù theå ñaéc phaùp khoâng taùnh chaêng? Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, khoâng! Phaät baûo Thieän Hieän: –Khoâng taùnh vaø ñaïo laø taát caû phaùp ñeàu chaúng töông öng, chaúng phaûi chaúng töông öng, voâ saéc, voâ kieán, voâ ñoái, moät töôùng, goïi laø khoâng töôùng. Keû phaøm phu ngu muoäi ñoái vôùi phaùp khoâng töôùng, hö voïng phaân bieät, khôûi töôûng laø coù töôùng, chaáp tröôùc caùc uaån, caùc xöù, caùc giôùi; ôû trong voâ thöôøng voïng sinh töôûng laø thöôøng; ôû trong caùc khoå, voïng sinh töôûng laø vui; ôû trong voâ ngaõ, voïng sinh töôûng coù ngaõ; ôû trong baát tònh, voïng sinh töôûng laø tònh, ngu si ñieân ñaûo ñoái vôùi phaùp khoâng taùnh chaáp tröôùc laø coù taùnh... Do nhaân duyeân naøy, caùc Ñaïi Boà-taùt haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa thaønh töïu phöông tieän thieän xaûo thuø thaéng, cöùu vôùt caùc loaøi höõu tình nhö theá xa lìa ñieân ñaûo hö voïng phaân bieät, duøng phöông tieän an laäp chuùng trong phaùp khoâng töôùng, laøm cho sieâng naêng tu hoïc, giaûi thoaùt sinh töû, chöùng ñaéc Nieát-baøn an vui roát raùo. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, coù phaûi coù moät vaät nhoû laø chaân thaät, chaúng phaûi hö voïng, keû phaøm phu ngu muoäi chaáp tröôùc vaät aáy roài taïo ra caùc nghieäp, do ñoù bò luaân hoài trong caùc coõi, khoâng theå giaûi thoaùt khoå sinh töû chaêng? Vaø neáu khoâng coù vaät nhoû laø chaân thaät, chaúng phaûi hö voïng, thì taïi sao keû phaøm phu ngu muoäi chaáp tröôùc vaät aáy, taïo ra caùc

nghieäp bò luaân hoài trong caùc coõi? Phaät baûo Thieän Hieän: –Keû phaøm phu ngu muoäi ñaõ chaáp tröôùc caùc vaät, cho ñeán khoâng coù chuùt maûy may vaät nhoû naøo laø chaân thaät, chaúng phaûi hö voïng. Vì chaáp tröôùc vaøo ñoù neân taïo ra caùc nghieäp. Do nhaân duyeân naøy luaân hoài trong caùc coõi, khoâng theå giaûi thoaùt caùc khoå sinh töû, chæ coù ñieân ñaûo hö voïng chaáp tröôùc. Nay Ta vì oâng maø noùi roäng thí duï, laøm roõ nghóa naøy ñeå cho deã hieåu vaø nhöõng ngöôøi coù trí nhôø thí duï naøy neân ñoái vôùi nghóa ñaõ noùi seõ hieåu roõ moät caùch chính xaùc. Naøy Thieän Hieän, yù oâng nghó sao? Trong moäng thaáy coù ngöôøi thoï naêm duïc laïc, nhö vaäy trong moäng coù phaûi coù moät phaàn nhoû söï thaät, ñeå coù theå laøm cho ngöôøi kia thoï duïc laïc chaêng? Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, khoâng! Ngöôøi ñöôïc thaáy trong moäng coøn chaúng thaät coù, huoáng laø coù thaät söï coù theå laøm cho ngöôøi aáy ôû trong moäng, thoï naêm duïc laïc. Phaät baûo: –Thieän Hieän, yù oâng nghó sao? Coù phaûi coù caùc phaùp hoaëc laø höõu laäu, hoaëc laø voâ laäu; hoaëc laø theá gian, hoaëc xuaát theá gian; hoaëc laø höõu vi, hoaëc voâ vi, chaúng phaûi nhö vieäc trong moäng ñaõ thaáy chaêng? Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, khoâng nhaát ñònh khoâng coù phaùp hoaëc laø höõu laäu, hoaëc laø voâ laäu; hoaëc laø theá gian, hoaëc xuaát theá gian; hoaëc laø höõu vi, hoaëc laø voâ vi, chaúng phaûi nhö vieäc trong moäng ñaõ thaáy. Phaät baûo: –Thieän Hieän, yù oâng nghó sao? ÔÛ trong moäng chaân thaät coù vieäc qua laïi trong caùc ñöôøng sinh töû chaêng? Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, khoâng! Phaät baûo: –Thieän Hieän, yù oâng nghó sao? ÔÛ trong moäng coù chaân thaät tu ñaïo, nöông söï tu ñaïo aáy coù lìa taïp nhieãm, ñöôïc thanh tònh chaêng? Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, khoâng! Vì sao? Vì vieäc ñaõ thaáy trong moäng hoaøn toaøn chaúng coù thaät, chaúng phaûi töï taïo ra, chaúng phaûi bò taïo ra vieäc, tu ñaïo coøn khoâng coù, huoáng laø nöông vaøo söï tu ñaïo aáy coù xa lìa taïp nhieãm vaø ñöôïc thanh tònh. Phaät baûo: –Thieän Hieän, yù oâng nghó sao? Caùc hình töôïng ñöôïc thaáy trong taám göông, coù phaûi laø thaät söï coù ñeá, coù theå y theo ñoù taïo nghieäp, do ñaõ taïo nghieäp seõ bò ñoïa vaøo ñöôøng aùc, hoaëc sinh vaøo coõi trôøi, ngöôøi, thoï caùc söï khoå, vui chaêng? Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, khoâng! Caùc hình töôïng ñöôïc thaáy trong göông hoaøn toaøn khoâng coù thaät, chæ gaït nhöõng treû khôø daïi, thì laøm sao coù theå y vaøo ñoù ñeå taïo nghieäp, roài do nghieäp ñaõ taïo hoaëc seõ ñoïa vaøo ñöôøng aùc, hoaëc sinh vaøo coõi trôøi, ngöôøi, thoï caùc söï khoå vui! Phaät baûo: –Thieän Hieän, yù oâng nghó sao? Caùc hình töôïng ñöôïc thaáy trong göông, caùc hình töôïng aáy coù chaân thaät tu ñaïo vaø nöông vaøo söï tu ñaïo kia coù lìa taïp nhieãm, ñöôïc thanh

tònh chaêng? Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, khoâng thaät. Vì sao? Vì hình töôïng ñaõ hieän kia hoaøn toaøn khoâng thaät coù, chaúng phaûi töï taïo ra, chaúng phaûi bò taïo ra, vieäc tu ñaïo coøn khoâng coù, huoáng laø nöông söï tu ñaïo aáy coù lìa taïp nhieãm vaø ñöôïc thanh tònh! Phaät baûo: –Thieän Hieän, yù oâng nghó sao? Caùc tieáng vang töø trong hang nuùi voïng ra, coù phaûi laø coù thaät ñeå coù theå y theo ñoù taïo nghieäp, do ñaõ taïo nghieäp seõ bò ñoïa vaøo ñöôøng aùc, hoaëc sinh vaøo coõi trôøi, ngöôøi, thoï caùc söï khoå vui chaêng? Thieän Hieän baïch

Phaät: –Baïch Theá Toân, khoâng! Caùc tieáng vang töø trong caùc hang nuùi voïng ra hoaøn toaøn khoâng thaät coù, chæ gaït nhöõng treû khôø daïi, thì laøm sao coù theå y vaøo ñoù ñeå taïo nghieäp, roài do nghieäp ñaõ gaây taïo seõ ñoïa vaøo ñöôøng aùc, hoaëc sinh vaøo coõi trôøi, ngöôøi, thoï caùc söï khoå vui! Phaät baûo: –Thieän Hieän, yù oâng nghó sao? Coù phaûi caùc tieáng vang coù chaân thaät tu ñaïo vaø nöông vaøo söï tu ñaïo kia coù lìa taïp nhieãm, ñöôïc thanh tònh chaêng? Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, khoâng! Vì sao? Vì caùc tieáng vang trong hang nuùi hoaøn toaøn khoâng thaät coù, chaúng phaûi töï taïo ra, chaúng phaûi bò taïo ra, vieäc tu ñaïo coøn khoâng coù, huoáng laø nöông söï tu ñaïo aáy coù lìa taïp nhieãm vaø ñöôïc thanh tònh! Phaät baûo: –Thieän Hieän, yù oâng nghó sao? Thöù gioáng nhö nöôùc hieän trong soùng naéng laø coù thaät ñeå coù theå y theo ñoù taïo nghieäp, do ñaõ taïo nghieäp seõ bò ñoïa vaøo ñöôøng aùc, hoaëc sinh vaøo coõi trôøi, ngöôøi, thoï caùc söï khoå vui chaêng? Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, khoâng! Thöù nöôùc hieän ra trong soùng naéng hoaøn toaøn khoâng thaät coù, chæ gaït nhöõng treû khôø daïi thì laøm sao coù theå y vaøo ñoù ñeå taïo nghieäp, roài do nghieäp ñaõ taïo seõ ñoïa vaøo ñöôøng aùc, hoaëc sinh vaøo coõi trôøi, ngöôøi thoï caùc söï khoå vui! Phaät baûo: –Thieän Hieän, yù oâng nghó sao? Thöù nöôùc hieän trong soùng naéng coù phaûi chaân thaät tu ñaïo roài nöông vaøo söï tu ñaïo kia coù lìa taïp nhieãm ñöôïc thanh tònh chaêng? Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, khoâng! Vì sao? Vì nöôùc trong soùng naéng hoaøn toaøn khoâng coù thaät, chaúng phaûi töï taïo ra, chaúng phaûi bò taïo ra, vieäc tu ñaïo coøn khoâng coù, huoáng laø nöông söï tu ñaïo aáy coù lìa taïp nhieãm vaø ñöôïc thanh tònh! Phaät baûo: –Thieän Hieän, yù oâng nghó sao? Caùc hình aûnh hieän ra trong boùng naéng laø coù thaät ñeå coù theå y theo ñoù taïo nghieäp vaø do ñaõ taïo nghieäp seõ bò ñoïa vaøo ñöôøng aùc, hoaëc sinh vaøo coõi trôøi, ngöôøi thoï caùc söï khoå vui chaêng? Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, khoâng! Caùc hình aûnh hieän ra trong boùng naéng hoaøn toaøn khoâng coù thaät, chæ gaït nhöõng treû khôø daïi, thì laøm sao coù theå y vaøo ñoù ñeå taïo nghieäp, roài do nghieäp ñaõ taïo seõ ñoïa vaøo ñöôøng aùc, hoaëc sinh vaøo coõi trôøi, ngöôøi thoï caùc söï khoå vui! Phaät baûo:

–Thieän Hieän, yù oâng nghó sao? Caùc hình aûnh trong boùng naéng coù chaân thaät tu ñaïo vaø nöông vaøo söï tu ñaïo kia coù lìa taïp nhieãm ñöôïc thanh tònh chaêng? Thieän Hieän baïch Phaät; –Baïch Theá Toân, khoâng thaät. Vì sao? Vì hình aûnh trong boùng naéng hoaøn toaøn khoâng coù thaät, chaúng phaûi töï taïo ra, chaúng phaûi bò taïo ra vieäc tu ñaïo coøn khoâng coù, huoáng laø nöông söï tu ñaïo aáy coù lìa taïp nhieãm vaø ñöôïc thanh tònh! Phaät baûo: –Thieän Hieän, yù oâng nghó sao? Caùc loaïi hình töôïng nhö voi, ngöïa, quaân... do nhaø aûo thuaät taïo ra laø coù thaät ñeå coù theå y theo ñoù taïo nghieäp, roài do nghieäp ñaõ taïo seõ bò ñoïa vaøo ñöôøng aùc, hoaëc sinh vaøo coõi trôøi, ngöôøi thoï caùc söï khoå vui chaêng? Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, khoâng! Voi, ngöïa... huyeãn hoùa ñoù hoaøn toaøn khoâng coù thaät, chæ gaït nhöõng treû khôø daïi, thì laøm sao coù theå y vaøo ñoù ñeå taïo nghieäp, roài do nghieäp ñaõ taïo seõ ñoïa vaøo ñöôøng aùc, hoaëc sinh vaøo coõi trôøi, ngöôøi thoï caùc söï khoå vui! Phaät baûo: –Thieän Hieän, yù oâng nghó

sao? Vieäc huyeãn hoùa coù chaân thaät tu ñaïo vaø nöông vaøo söï tu ñaïo kia coù lìa taïp nhieãm, ñöôïc thanh tònh chaêng? Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, khoâng! Vì sao? Vì voi, ngöïa... huyeãn hoùa ñoù hoaøn toaøn khoâng coù thaät, chaúng phaûi töï taïo ra, chaúng phaûi bò taïo ra vieäc tu ñaïo coøn khoâng coù, huoáng laø nöông söï tu ñaïo aáy coù lìa taïp nhieãm vaø ñöôïc thanh tònh! Phaät baûo: –Thieän Hieän, yù oâng nghó sao? Nhöõng hoùa thaân do nhöõng ngöôøi coù theå bieán hoùa ra laø coù thaät coù theå y theo ñoù taïo nghieäp vaø do ñaõ taïo nghieäp seõ bò ñoïa vaøo ñöôøng aùc, hoaëc sinh vaøo coõi trôøi, ngöôøi thoï caùc söï khoå vui chaêng? Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, khoâng! Caùc thaân ñöôïc bieán hoùa ra hoaøn toaøn khoâng coù thaät, chæ gaït nhöõng treû khôø daïi thì laøm sao coù theå y vaøo ñoù ñeå taïo nghieäp, roài do nghieäp ñaõ taïo seõ ñoïa vaøo ñöôøng aùc, hoaëc sinh vaøo coõi trôøi, ngöôøi thoï caùc söï khoå vui! Phaät baûo: –Thieän Hieän, yù oâng nghó sao? Hoùa thaân coù chaân thaät tu ñaïo vaø nöông vaøo söï tu ñaïo kia coù lìa taïp nhieãm, ñöôïc thanh tònh chaêng? Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, khoâng! Vì sao? Vì thaân ñöôïc bieán hoùa ra hoaøn toaøn khoâng coù thaät, chaúng phaûi töï taïo ra, chaúng phaûi bò taïo ra, vieäc tu ñaïo coøn khoâng coù, huoáng laø nöông söï tu ñaïo aáy coù lìa taïp nhieãm vaø ñöôïc thanh tònh! Phaät baûo: –Thieän Hieän, yù oâng nghó sao? Caùc thöù vaät loaïi hieän ra trong aûo thaønh laø coù thaät ñeå coù theå y theo ñoù taïo nghieäp roài do ñaõ taïo nghieäp seõ bò ñoïa vaøo ñöôøng aùc, hoaëc sinh vaøo coõi trôøi, ngöôøi thoï caùc söï khoå vui chaêng? Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, khoâng! Caùc vaät loaïi hieän ra trong aûo thaønh hoaøn toaøn khoâng coù thaät, bôûi vì nhöõng gì trong thaønh Caøn-thaùt-baø hieän ra, chæ gaït nhöõng treû khôø daïi, thì laøm sao coù theå y vaøo ñoù ñeå taïo nghieäp, roài do nghieäp ñaõ taïo seõ ñoïa vaøo ñöôøng aùc, hoaëc sinh vaøo coõi trôøi, ngöôøi thoï caùc söï khoå vui!

Phaät baûo: –Thieän Hieän, yù oâng nghó sao? Caùc vaät trong aûo thaønh coù chaân thaät tu ñaïo vaø nöông vaøo söï tu ñaïo kia coù lìa taïp nhieãm, ñöôïc thanh tònh chaêng? Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, khoâng! Vì sao? Vì caùc vaät loaïi trong thaønh kia hoaøn toaøn khoâng coù thaät, chaúng phaûi töï taïo ra, chaúng phaûi bò taïo ra, vieäc tu ñaïo coøn khoâng coù, huoáng laø nöông söï tu ñaïo aáy coù lìa taïp nhieãm vaø ñöôïc thanh tònh! Phaät baûo: –Thieän Hieän, yù oâng nghó sao? Coù phaûi caùc phaùp hoaëc laø höõu laäu, hoaëc laø voâ laäu, hoaëc laø theá gian, hoaëc xuaát theá gian, hoaëc laø höõu vi, hoaëc laø voâ vi; chaúng phaûi nhö hình töôïng, tieáng vang, soùng naéng, boùng saùng, vieäc huyeãn hoùa, vaät loaïi trong aûo thaønh chaêng? Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, khoâng! Nhaát ñònh khoâng coù phaùp naøo hoaëc laø höõu laäu, hoaëc laø voâ laäu; hoaëc laø theá gian, hoaëc laø xuaát theá gian; hoaëc laø höõu vi, hoaëc voâ vi, chaúng phaûi nhö hình töôïng... Phaät baûo: –Thieän Hieän, yù oâng nghó sao? Trong ñaây thaät coù ngöôøi taïp nhieãm, ngöôøi thanh tònh chaêng? Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, khoâng! Trong aáy hoaøn toaøn khoâng thaät coù ngöôøi taïp nhieãm, ngöôøi thanh tònh. Phaät baûo Thieän Hieän: –Nhö ngöôøi taïp nhieãm hoaëc thanh tònh thaät khoâng coù, do nhaân duyeân naøy, söï taïp nhieãm vaø thanh tònh cuõng chaúng

thaät coù. Vì sao? Vì caùc loaøi höõu tình truï ngaõ hay ngaõ sôû hö voïng phaân bieät, cho raèng coù ngöôøi taïp nhieãm vaø thanh tònh. Do nhaân duyeân naøy noùi laø coù taïp nhieãm vaø coù thanh tònh chöù chaúng phaûi thaät coù ngöôøi goïi laø coù taïp nhieãm vaø thanh tònh. Nhö ngöôøi thaät thaáy thì bieát khoâng coù ngöôøi taïp nhieãm vaø ngöôøi thanh tònh. Nhö vaäy, cuõng khoâng coù taïp nhieãm vaø thanh tònh, vì taát caû phaùp töï töôùng laø khoâng. Baáy giôø Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, nhöõng ngöôøi thaáy thaät khoâng nhieãm, khoâng tònh; nhöõng ngöôøi khoâng thaáy thaät cuõng khoâng nhieãm, khoâng tònh. Vì sao? Vì taát caû phaùp ñeàu laáy khoâng taùnh laøm töï taùnh. Baïch Theá Toân, nhöõng ngöôøi noùi thaät khoâng nhieãm, khoâng tònh, nhöõng ngöôøi noùi khoâng thaät cuõng khoâng nhieãm, khoâng tònh. Vì sao? Vì taát caû phaùp ñeàu laáy khoâng taùnh laøm töï taùnh. Baïch Theá Toân, phaùp khoâng töï taùnh khoâng nhieãm, khoâng tònh; phaùp coù töï taùnh cuõng khoâng nhieãm, khoâng tònh; caùc phaùp khoâng töï taùnh, coù töï taùnh cuõng khoâng nhieãm, khoâng tònh. Vì sao? Vì taát caû phaùp ñeàu laáy khoâng taùnh laøm töï taùnh. Baïch Theá Toân, neáu ngöôøi thaät thaáy vaø ngöôøi noùi thaät khoâng nhieãm, khoâng tònh, ngöôøi khoâng thaät thaáy vaø ngöôøi khoâng noùi thaät cuõng khoâng nhieãm tònh, thì taïi sao coù luùc Theá Toân laïi noùi coù phaùp thanh tònh? Phaät baûo Thieän Hieän: –Ta noùi taùnh bình ñaúng cuûa taát caû phaùp töùc laø phaùp thanh tònh. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, taùnh bình ñaúng cuûa taát caû phaùp laø gì? Phaät baûo Thieän Hieän:

–Caùc phaùp chaân nhö, noùi roäng cho ñeán caûnh giôùi chaúng theå nghó baøn, Nhö Lai duø ra ñôøi hoaëc khoâng ra ñôøi thì taùnh töôùng vaãn thöôøng truï, ñoù goïi laø taùnh bình ñaúng cuûa taát caû phaùp. Taùnh bình ñaúng naøy goïi laø phaùp thanh tònh. ÔÛ ñaây nöông vaøo theá tuïc noùi laø thanh tònh, chaúng nöông vaøo thaéng nghóa. Vì sao? Vì trong Thaéng nghóa ñeá khoâng coù phaân bieät, cuõng khoâng hyù luaän, döùt taát caû danh töï vaø ngoân ngöõ, neân khoâng theå noùi laø coù nhieãm hoaëc coù tònh. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, neáu taát caû phaùp ñeàu nhö caûnh trong moäng, noùi roäng cho ñeán nhö aûo thaønh, tuy hieän ra töïa nhö coù nhöng khoâng coù thaät, thì laøm sao Ñaïi Boà-taùt nöông vaøo phaùp chaúng thaät coù nhö theá maø phaùt taâm höôùng ñeán quaû vò Giaùc ngoä cao toät, phaùt theä nguyeän raèng: “Ta phaûi vieân maõn saùu phaùp Ba-la-maät-ña nhö Boá thí... noùi roäng cho ñeán ta phaûi vieân maõn ba möôi hai töôùng Ñaïi só, taùm möôi veû ñeïp. Ta phaûi phaùt ra voâ löôïng aùnh saùng soi chieáu voâ bieân theá giôùi khaép möôøi phöông. Ta phaûi phaùt ra aâm thanh vi dieäu vang khaép voâ bieân theá giôùi möôøi phöông, tuøy theo phaùp taâm vaø taâm sôû cuûa caùc höõu tình hieåu bieát khaùc nhau maø vì hoï thuyeát giaûng caùc phaùp moân vi dieäu, laøm cho chuùng sieâng naêng tu hoïc, tuøy theo caên cô ñeàu ñöôïc caùc vieäc lôïi ích.” Phaät baûo: –Thieän Hieän, yù oâng nghó sao? Caùc phaùp oâng ñaõ noùi ñaâu chaúng gioáng nhö caûnh trong moäng cho ñeán nhö aûo thaønh? Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, ñuùng vaäy, ñuùng vaäy! Nhöng con coù ñieàu nghi: Neáu taát caû phaùp nhö moäng cho ñeán nhö aûo thaønh ñeàu khoâng coù thaät, thì taïi sao Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt- nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa phaùt

theä nguyeän vöõng chaéc raèng: “Ta seõ vieân maõn taát caû Phaät phaùp, laøm lôïi ích an vui cho voâ löôïng höõu tình?” Chaúng phaûi laø vieäc thaáy trong moäng, noùi roäng cho ñeán chaúng phaûi vaät loaïi hieän ra trong aûo thaønh coù theå haønh Boá thí cho ñeán Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, huoáng laø coù theå vieân maõn..., noùi roäng cho ñeán ba möôi hai töôùng Ñaïi só, taùm möôi veû ñeïp. Cuõng noùi nhö vaäy, chaúng phaûi vieäc thaáy trong moäng, noùi roäng cho ñeán nhö caùc vaät loaïi hieän ra trong aûo thaønh maø coù theå thaønh töïu taát caû sôû nguyeän veà söï nghieäp. Taát caû phaùp khaùc cuõng nhö vaäy, ñeàu chaúng phaûi thaät. Phaät baûo Thieän Hieän: –Ñuùng vaäy, ñuùng vaäy, ñuùng nhö lôøi oâng noùi! Chaúng phaûi thaät coù phaùp. Saùu phaùp Ba-la-maät-ña nhö Boá thí..., noùi roäng cho ñeán ba möôi hai töôùng Ñaïi só, taùm möôi veû ñeïp coøn chaúng theå haønh, huoáng laø coù theå vieân maõn. Chaúng thaät coù phaùp, khoâng theå thaønh töïu sôû nguyeän söï nghieäp, cuõng khoâng theå chöùng ñaéc trí Nhaát thieát trí. Laïi nöõa naøy Thieän Hieän, saùu phaùp Ba-la-maät-ña nhö Boá thí... vaø voâ löôïng, voâ bieân caùc Phaät phaùp khaùc ñeàu chaúng thaät coù, neân khoâng theå chöùng ñaéc trí Nhaát thieát trí. Thieän Hieän neân bieát, taát caû caùc phaùp nhö vaäy ñeàu do tö duy taïo taùc. Caùc phaùp do tö duy taïo taùc ñeàu khoâng theå chöùng ñaéc trí Nhaát thieát trí. Laïi nöõa naøy Thieän Hieän, caùc phaùp nhö theá ñoái vôùi ñaïo Boà-ñeà tuy coù theå laøm phaùt sinh nhöng ñoái vôùi quaû cuûa noù khoâng theå giuùp ích ñöôïc. Bôûi vì caùc phaùp naøy khoâng sinh, khoâng khôûi, khoâng coù thaät töôùng. Caùc Ñaïi Boà-taùt töø luùc môùi phaùt taâm, tuy phaùt sinh caùc phaùp thieän thuø thaéng, ñoù laø tu Boá thí cho ñeán Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña..., noùi roäng cho ñeán trí Nhaát thieát töôùng, nhöng bieát taát caû ñeàu nhö caûnh trong moäng, noùi roäng cho ñeán nhö aûo thaønh thaät söï khoâng coù. Laïi nöõa naøy Thieän Hieän, caùc phaùp nhö theá tuy chaúng thaät coù, nhöng neáu chaúng

vieân maõn thì nhaát ñònh khoâng theå ñem laïi söï thaønh töïu cho höõu tình, laøm nghieâm tònh coõi Phaät, cuõng khoâng theå chöùng ñaéc trí Nhaát thieát trí. Nghóa laø neáu Ñaïi Boà-taùt chaúng vieân maõn saùu phaùp Ba-la-maät-ña nhö Boá thí..., noùi roäng cho ñeán trí Nhaát thieát töôùng, thì nhaát ñònh khoâng theå ñem laïi söï thaønh töïu cho höõu tình, laøm nghieâm tònh coõi Phaät, cuõng khoâng theå chöùng ñaéc trí Nhaát thieát trí. Laïi nöõa naøy Thieän Hieän, caùc Ñaïi Boà-taùt naøy khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, theo söï tu haønh an truï taát caû thieän phaùp ñeàu nhö thaät bieát nhö moäng cho ñeán nhö aûo thaønh. Nghóa laø Ñaïi Boà-taùt naøo tu haønh saùu phaùp Ba-la-maät-ña nhö Boá thí..., noùi roäng cho ñeán trí Nhaát thieát töôùng thì coù theå nhö thaät bieát nhö moäng cho ñeán nhö aûo thaønh. Neáu ñem laïi söï thaønh töïu cho höõu tình, laøm nghieâm tònh coõi Phaät vaø caàu chöùng ñaéc trí Nhaát thieát trí thì cuõng coù theå nhö thaät bieát nhö moäng cho ñeán nhö aûo thaønh, cuõng nhö thaät bieát taâm haønh khaùc nhau cuûa caùc loaøi höõu tình nhö moäng cho ñeán nhö aûo thaønh. Laïi nöõa naøy Thieän Hieän, caùc Ñaïi Boà-taùt naøy khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, ñoái vôùi taát caû phaùp khoâng chaáp höõu vi, khoâng chaáp voâ vi. Neáu vì chaáp nhö theá maø chöùng ñaéc trí Nhaát thieát trí, thì cuõng bieát phaùp kia nhö moäng cho ñeán

nhö aûo thaønh, khoâng chaáp laø coù, khoâng chaáp laø khoâng. Vì sao? Vì saùu phaùp Ba-la-maät-ña nhö Boá thí..., noùi roäng cho ñeán trí Nhaát thieát töôùng ñeàu chaúng theå naém baét ñöôïc; hoaëc phaùp höõu laäu, hoaëc phaùp voâ laäu, hoaëc phaùp theá gian, hoaëc phaùp xuaát theá gian, hoaëc phaùp höõu vi, hoaëc phaùp voâ vi cuõng chaúng theå naém baét ñöôïc. Ñaïi Boà-taùt naøy bieát taát caû phaùp chaúng theå naém baét ñöôïc roài, caàu ñeán quaû vò Giaùc ngoä cao toät. Vì sao? Vì taát caû phaùp ñeàu chaúng theå naém baét ñöôïc, hoaøn toaøn khoâng coù thaät, nhö moäng cho ñeán nhö aûo thaønh laø phaùp chaúng theå naém baét ñöôïc, khoâng theå chöùng ñaéc phaùp chaúng theå naém baét ñöôïc. Nhöng vì caùc höõu tình ñoái vôùi phaùp nhö theá khoâng bieát, khoâng thaáy. Ñaïi Boà-taùt vì muoán lôïi ích cho caùc höõu tình kia neân caàu ñeán quaû vò Giaùc ngoä cao toät. Laïi nöõa naøy Thieän Hieän, Ñaïi Boà-taùt naøy töø luùc ñaàu phaùt taâm, vì muoán laøm lôïi ích cho taát caû höõu tình neân tu haønh Boá thí cho ñeán Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña. Khoâng vì thaân mình, khoâng vì vieäc gì khaùc, chæ vì muoán laøm lôïi ích cho caùc höõu tình maø caàu tôùi quaû vò Giaùc ngoä cao toät. Laïi nöõa naøy Thieän Hieän, Ñaïi Boà-taùt naøy khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa thaáy nhöõng keû ngu si ñoái vôùi caùi chaúng phaûi ngaõ, töôûng laø ngaõ; noùi roäng cho ñeán ñoái vôùi caùi chaúng phaûi caùi thaáy, töôûng laø caùi thaáy. Ñaïi Boà-taùt thaáy vieäc naøy roài sinh loøng thöông xoùt, duøng phöông tieän daïy baûo, daãn daét, laøm cho xa lìa ñieân ñaûo, voïng töôûng, chaáp tröôùc, an truï trong theá giôùi cam loà voâ töôùng. Truï trong theá giôùi naøy roài khoâng coøn phaùt khôûi töôûng veà ngaõ cho ñeán töôûng veà caùi thaáy, baáy giôø taát caû söï traïo cöû, taùn loaïn, hyù luaän, phaân bieät khoâng coøn hieän haønh, taâm phaàn nhieàu an truï nôi caûnh giôùi vaéng laëng, ñaïm baïc, khoâng hyù luaän. Thieän Hieän neân bieát, Ñaïi Boà-taùt naøy do phöông tieän haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa naøy, neân töï mình ñoái vôùi caùc phaùp khoâng chaáp tröôùc, cuõng coù theå daïy ngöôøi khaùc ñoái vôùi taát caû phaùp khoâng chaáp tröôùc. Ñaây laø nöông vaøo theá tuïc, chaúng nöông vaøo thaéng nghóa. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, khi Phaät chöùng quaû vò Giaùc ngoä cao toät, thì Phaät phaùp ñaõ ñaéc laø nöông vaøo theá tuïc, goïi laø ñaéc; hay nöông vaøo thaéng nghóa, goïi laø ñaéc? Phaät baûo Thieän Hieän:

–Ñaây laø nöông vaøo theá tuïc, chaúng nöông vaøo thaéng nghóa. Neáu nöông vaøo thaéng nghóa thì chuû theå ñaéc vaø ñoái töôïng ñaéc ñeàu chaúng theå naém baét ñöôïc. Vì sao? Vì neáu cho raèng ngöôøi naøy ñaéc phaùp nhö vaäy thì coù ñoái töôïng chöùng ñaéc. Ngöôøi coù ñoái töôïng chöùng ñaéc thì chaáp coù hai. Ngöôøi naøo chaáp coù hai thì khoâng theå ñaéc quaû, cuõng khoâng hieän quaùn. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, neáu chaáp coù hai thì khoâng theå ñaéc quaû, cuõng khoâng hieän quaùn. Nhö vaäy, ngöôøi chaáp khoâng hai, coù theå ñaéc quaû vaø hieän quaùn? Phaät baûo Thieän Hieän: –Ngöôøi naøo chaáp coù hai, khoâng theå ñaéc quaû, cuõng khoâng hieän quaùn. Ngöôøi chaáp khoâng hai cuõng laïi nhö vaäy, vì coù ñoái töôïng chaáp tröôùc nhö chaáp coù hai, hoaëc chaáp khoâng hai; neáu chaúng chaáp khoâng hai thì goïi laø ñaéc quaû, cuõng goïi hieän quaùn. Vì sao? Vì neáu do chaáp caùi naøy maø coù theå ñaéc quaû, cuõng coù hieän quaùn vaø do

chaáp caùi kia maø khoâng theå ñaéc quaû, cuõng khoâng hieän quaùn thì ñeàu laø hyù luaän, vì chaúng phaûi trong taùnh bình ñaúng cuûa taát caû phaùp coù caùc hyù luaän. Neáu lìa hyù luaän thì môùi goïi laø taùnh bình ñaúng cuûa phaùp. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, neáu taát caû phaùp ñeàu laáy khoâng taùnh laøm töï taùnh thì trong ñaây caùi gì goïi laø taùnh bình ñaúng cuûa phaùp? Phaät baûo Thieän Hieän: –Neáu ôû choã naøo hoaøn toaøn khoâng coù taùnh, cuõng khoâng khoâng coù taùnh, cuõng khoâng theå noùi laø taùnh bình ñaúng cuûa phaùp, thì nhö vaäy môùi goïi laø taùnh bình ñaúng cuûa phaùp. Thieän Hieän neân bieát, taùnh bình ñaúng cuûa phaùp ñaõ khoâng theå noùi, cuõng khoâng theå bieát; töø taùnh bình ñaúng, khoâng coù phaùp coù theå naém baét ñöôïc, lìa taát caû phaùp, khoâng coù taùnh bình ñaúng. Thieän Hieän neân bieát, phaøm phu hay Thaùnh giaû ñeàu khoâng theå haønh phaùp taùnh bình ñaúng cuûa phaùp, vì ñoù chaúng phaûi laø caûnh giôùi cuûa hoï. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, taùnh bình ñaúng cuûa phaùp coù phaûi laø caûnh giôùi cuûa Phaät ñaõ haønh khoâng? Phaät baûo Thieän Hieän: –Taát caû Thaùnh giaû ñeàu khoâng theå haønh taùnh bình ñaúng cuûa phaùp, cuõng khoâng theå chöùng. Nghóa laø nhöõng baäc Döï löu cho ñeán Ñoäc giaùc, hoaëc caùc Boà-taùt, hoaëc caùc Nhö Lai ñeàu khoâng theå ñem taùnh bình ñaúng cuûa phaùp laøm caûnh giôùi sôû haønh. Trong ñaây taát caû hyù luaän phaân bieät ñeàu khoâng theå haønh. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, Nhö Lai ñoái vôùi caùc phaùp ñeàu ñöôïc töï taïi, vaäy taïi sao cho raèng taùnh bình ñaúng cuûa phaùp khoâng phaûi laø caûnh giôùi sôû haønh cuûa Nhö Lai? Phaät baûo Thieän Hieän: –Nhö Lai ñoái vôùi caùc phaùp duø ñöôïc töï taïi nhöng neáu taùnh bình ñaúng cuûa phaùp cuøng vôùi Phaät coù khaùc thì coù theå noùi laø caûnh giôùi sôû haønh cuûa Phaät. Coøn neáu taùnh bình ñaúng cuûa phaùp cuøng vôùi Phaät khoâng khaùc thì laøm sao coù theå noùi Phaät haønh ôû caûnh giôùi kia? Thieän Hieän neân bieát, neáu taùnh bình ñaúng cuûa phaùp cuûa phaøm phu cho ñeán taùnh bình ñaúng cuûa phaùp Nhö Lai ñeàu ñoàng moät töôùng, goïi laø khoâng töôùng, laø moät taùnh bình ñaúng, khoâng hai, khoâng khaùc, thì khoâng neân ñaây laø taùnh bình ñaúng cuûa phaùp phaøm phu,

noùi roäng cho ñeán ñaây laø taùnh bình ñaúng cuûa phaùp Nhö Lai. ÔÛ trong taùnh bình ñaúng cuûa moät phaùp naøy, caùc taùnh bình ñaúng ñaõ chaúng theå naém baét ñöôïc thì ôû trong aáy töôùng sai bieät cuûa phaøm phu vaø caùc Thaùnh giaû cuõng chaúng theå naém baét ñöôïc. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, neáu trong taùnh bình ñaúng cuûa taát caû phaùp, caùc töôùng khaùc bieät ñeàu chaúng theå naém baét ñöôïc thì caùc phaùp phaøm phu vaø Döï löu... vaø höõu tình leõ ra khoâng khaùc nhau? Phaät baûo Thieän Hieän: –Ñuùng vaäy, ñuùng vaäy, ñuùng nhö lôøi oâng noùi! ÔÛ trong taùnh bình ñaúng cuûa taát caû phaùp, phaùp phaøm phu, Thaùnh giaû vaø höõu tình ñeàu khoâng sai khaùc. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Neáu trong taùnh bình ñaúng cuûa taát caû phaùp, phaùp phaøm phu, Thaùnh giaû vaø höõu tình ñeàu khoâng sai khaùc thì taïi sao laïi coù Tam baûo xuaát hieän ôû theá gian? Laïi Phaät, Phaùp, Taêng ñaùng leõ khoâng sai khaùc? Phaät baûo: –Thieän Hieän, yù oâng nghó sao? Ba ngoâi baùu Phaät, Phaùp, Taêng cuøng vôùi

taùnh bình ñaúng cuûa phaùp coù sai khaùc chaêng? Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, theo con hieåu nghóa Phaät daïy thì ba ngoâi baùu Phaät, Phaùp, Taêng cuøng taùnh bình ñaúng ñeàu khoâng sai khaùc. Vì sao? Vì ba ngoâi baùu Phaät, Phaùp, Taêng cuøng taùnh bình ñaúng cuûa phaùp, taát caû nhö theá ñeàu chaúng töông öng, chaúng phaûi chaúng töông öng, voâ saéc, voâ kieán, voâ ñoái, moät töôùng, goïi laø khoâng töôùng. Nhöng caùc Nhö Lai ñoái vôùi phaùp khoâng töôùng duøng phöông tieän thieän xaûo thaønh laäp caùc phaùp vaø danh töôùng höõu tình sai khaùc, nghóa laø ñaây laø phaøm phu vaø phaùp, cho ñeán ñaây laø Nhö Lai vaø phaùp. Phaät baûo Thieän Hieän: –Ñuùng vaäy, ñuùng vaäy, ñuùng nhö lôøi oâng noùi! Chö Phaät ñoái vôùi phaùp, duøng phöông tieän thieän xaûo thaønh laäp caùc phaùp vaø danh töôùng höõu tình sai khaùc. Laïi nöõa naøy Thieän Hieän, yù oâng nghó sao? Giaû söû Phaät khoâng chöùng quaû vò Giaùc ngoä cao toät, hay coù chöùng nhöng khoâng vì höõu tình laäp ra, caùc loaïi danh töôùng sai khaùc cuûa caùc phaùp, thì caùc loaøi höõu tình coù theå töï bieát ñaây laø ñòa nguïc, noùi roäng cho ñeán ñaây laø Phi töôûng phi phi töôûng xöù, ñaây laø saéc, thoï, töôûng, haønh, thöùc, noùi roäng cho ñeán trí Nhaát thieát töôùng, ñaây laø trí Nhaát thieát töôùng dieäu nguyeän, ñaây laø trí Nhaát thieát trí, ñaây laø Tam baûo, ñaây laø ba thöøa? Caùc loaøi höõu tình ñoái vôùi danh töôùng sai khaùc nhö vaäy, coù theå töï bieát ñöôïc chaêng? Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, khoâng! Neáu Phaät khoâng vì höõu tình maø laäp ra caùc danh töôùng sai khaùc nhö vaäy thì caùc loaøi höõu tình khoâng theå töï bieát ñöôïc. Phaät baûo Thieän Hieän: –Vì vaäy neân chö Phaät ñoái vôùi phaùp khoâng töôùng duøng phöông tieän thieän xaûo, tuy vì höõu tình maø laäp ra caùc loaïi danh töôùng sai khaùc nhöng ôû trong taùnh bình ñaúng cuûa caùc phaùp hoaøn toaøn khoâng ñoäng. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, chö Phaät ôû trong taùnh bình ñaúng cuûa phaùp hoaøn toaøn khoâng ñoäng, coøn phaøm phu cho ñeán Boà-taùt ôû trong taùnh bình ñaúng cuûa phaùp cuõng khoâng ñoäng? Phaät baûo Thieän Hieän:

–Ñuùng vaäy, ñuùng vaäy! Vì taát caû phaùp vaø caùc höõu tình ñeàu khoâng vöôït ra khoûi taùnh bình ñaúng. Neân bieát, nhö taùnh bình ñaúng, cuûa chaân nhö, noùi roäng cho ñeán caûnh giôùi chaúng theå nghó baøn cuõng laïi nhö vaäy. Caùc phaùp phaøm phu vaø Thaùnh giaû cuøng vôùi chaân nhö... khoâng sai khaùc. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, neáu caùc phaøm phu vaø caùc Thaùnh giaû cuøng taùnh bình ñaúng cuûa taát caû phaùp khoâng sai khaùc thì laøm cho taát caû phaùp vaø caùc höõu tình coù töôùng khaùc nhau, neân taùnh cuõng khaùc, vaäy thì phaùp taùnh cuõng phaûi khaùc. Nghóa laø töôùng cuûa uaån nhö saéc... ñeàu khaùc neân taùnh cuõng phaûi khaùc. Noùi roäng cho ñeán töôùng cuûa höõu vi, voâ vi khaùc, neân taùnh cuõng phaûi khaùc. Baïch Theá Toân, caùc phaùp nhö vaäy neáu taùnh khaùc nhau thì phaùp taùnh cuõng phaûi khaùc nhau. Nhö vaäy laøm sao ñoái vôùi caùc phaùp töôùng khaùc nhau naøy coù theå an laäp phaùp taùnh moät töôùng? Caùc Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa laøm sao khoâng phaân bieät phaùp vaø höõu tình coù caùc taùnh rieâng bieät. Neáu khoâng phaân bieät phaùp vaø höõu tình coù caùc taùnh rieâng bieät thì leõ ra khoâng theå haønh

Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa. Neáu khoâng theå haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña thì thaät ra khoâng theå töø ñòa Boà-taùt naøy ñeán ñòa Boà-taùt kia ñöôïc. Neáu nhaát ñònh khoâng theå töø ñòa Boà-taùt naøy ñeán ñòa Boà-taùt kia thì khoâng theå nhaäp vaøo Chaùnh taùnh ly sinh cuûa Boà-taùt. Neáu nhaát ñònh khoâng theå nhaäp vaøo Chaùnh taùnh ly sinh cuûa Boà-taùt thì khoâng theå vöôït qua caùc ñòa Thanh vaên, Ñoäc giaùc. Neáu nhaát ñònh khoâng theå vöôït qua caùc ñòa Thanh vaên, Ñoäc giaùc thì khoâng theå vieân maõn Thaàn thoâng Ba-la-maät-ña. Neáu nhaát ñònh khoâng theå vieân maõn Thaàn thoâng Ba-la-maät-ña thì ñoái vôùi caùc thaàn thoâng khoâng theå ra vaøo töï taïi. Neáu nhaát ñònh khoâng theå ra vaøo töï taïi vôùi caùc thaàn thoâng thì khoâng theå vieân maõn Boá thí cho ñeán Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña. Neáu nhaát ñònh khoâng theå vieân maõn Boá thí cho ñeán Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña thì khoâng theå töø coõi Phaät naøy ñeán coõi Phaät khaùc gaàn guõi cuùng döôøng chö Phaät Theá Toân. Neáu nhaát ñònh khoâng theå töø coõi Phaät naøy ñeán coõi Phaät khaùc gaàn guõi cuùng döôøng chö Phaät Theá Toân thì khoâng theå laéng nghe, thoï trì chaùnh phaùp vôùi chö Phaät vaø troàng caùc caên laønh. Neáu nhaát ñònh khoâng theå laéng nghe, thoï trì chaùnh phaùp vôùi chö Phaät ñeå troàng caùc caên laønh thì khoâng theå ñem laïi söï thaønh töïu cho höõu tình, laøm nghieâm tònh coõi Phaät. Neáu nhaát ñònh khoâng theå ñem laïi söï thaønh töïu cho höõu tình, laøm nghieâm tònh coõi Phaät thì laøm sao coù theå chöùng ñaéc trí Nhaát thieát trí, chuyeån phaùp luaân vi dieäu ñoä chuùng höõu tình? Phaät baûo Thieän Hieän: –Nhö oâng ñaõ noùi, neáu caùc phaøm phu vaø caùc Thaùnh giaû cuøng taùnh bình ñaúng cuûa taát caû phaùp khoâng sai khaùc thì laøm cho taát caû phaùp, caùc höõu tình coù töôùng khaùc nhau, neân taùnh cuõng phaûi khaùc vaø vì vaäy phaùp taùnh cuõng phaûi khaùc nhau. Theá thì laøm sao ñoái vôùi caùc phaùp, caùc töôùng khaùc nhau naøy coù theå an laäp phaùp taùnh moät töôùng? Caùc Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa taïi sao khoâng phaân bieät phaùp vaø höõu tình coù taùnh rieâng bieät? YÙ oâng nghó sao? Phaùp taùnh cuûa saéc uaån laø khoâng taùnh chaêng? Phaùp taùnh cuûa thoï, töôûng, haønh, thöùc uaån laø khoâng taùnh chaêng? Noùi roäng cho ñeán phaùp taùnh cuûa höõu vi laø khoâng taùnh chaêng? Phaùp taùnh cuûa voâ vi laø khoâng taùnh chaêng? Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, ñuùng vaäy, ñuùng vaäy! Taát caû phaùp taùnh ñeàu laø khoâng taùnh. Phaät baûo: –Thieän Hieän, yù oâng nghó sao? ÔÛ trong taùnh khoâng, töôùng khaùc cuûa phaùp... coù theå

naém baét ñöôïc chaêng? Ñoù laø töôùng khaùc cuûa saéc uaån coù theå naém baét ñöôïc chaêng? Töôùng khaùc cuûa thoï, töôûng, haønh, thöùc uaån coù theå naém baét ñöôïc chaêng? Noùi roäng cho ñeán töôùng khaùc cuûa phaùp höõu vi coù theå naém baét ñöôïc chaêng? Töôùng khaùc cuûa phaùp voâ vi coù theå naém baét ñöôïc chaêng? Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, khoâng! Taát caû töôùng khaùc ôû trong taùnh khoâng ñeàu chaúng theå naém baét ñöôïc. Phaät baûo Thieän Hieän: –Do vaäy neân bieát, taùnh bình ñaúng cuûa phaùp chaúng phaûi laø phaøm phu, cuõng chaúng phaûi lìa phaøm phu. Noùi roäng cho ñeán chaúng phaûi laø chö Phaät, cuõng chaúng lìa chö Phaät. Taùnh bình ñaúng cuûa phaùp chaúng phaûi laø uaån

saéc, cuõng chaúng lìa saéc uaån; chaúng phaûi thoï, töôûng, haønh, thöùc uaån; cuõng chaúng lìa caùc uaån thoï, töôûng, haønh, thöùc. Noùi roäng cho ñeán chaúng phaûi laø phaùp höõu vi, chaúng lìa phaùp höõu vi; chaúng phaûi laø phaùp voâ vi, chaúng lìa phaùp voâ vi. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät; –Baïch Theá Toân, taùnh bình ñaúng cuûa phaùp coù phaûi laø höõu vi hay laø voâ vi? Phaät baûo Thieän Hieän: –Taùnh bình ñaúng cuûa phaùp chaúng phaûi laø höõu vi, cuõng chaúng phaûi laø voâ vi, nhöng lìa phaùp höõu vi, phaùp voâ vi chaúng theå naém baét ñöôïc. Lìa phaùp voâ vi, phaùp höõu vi cuõng chaúng theå naém baét ñöôïc. Thieän Hieän neân bieát, hoaëc caûnh giôùi höõu vi hoaëc caûnh giôùi voâ vi, hai caûnh giôùi nhö theá ñeàu chaúng töông öng, chaúng phaûi chaúng töông öng, voâ saéc, voâ kieán, voâ ñoái, moät töôùng, goïi laø khoâng töôùng. Chö Phaät Theá Toân nöông vaøo theá tuïc maø noùi, chaúng nöông vaøo thaéng nghóa. Vì sao? Vì chaúng phaûi trong thaéng nghóa coù thaân haønh, ngöõ haønh, yù haønh coù theå naém baét ñöôïc; nhöng chaúng lìa thaân haønh, ngöõ haønh, yù haønh maø coù thaéng nghóa coù theå naém baét ñöôïc, töùc laø taùnh bình ñaúng cuûa phaùp, phaùp höõu vi vaø phaùp voâ vi goïi laø thaéng nghóa, chaúng phaûi lìa taát caû höõu vi, voâ vi maø rieâng coù thaéng nghóa. Vì vaäy neân Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa chaúng laøm ñoäng thaéng nghóa maø haønh haïnh Ñaïi Boà-taùt, ñem laïi söï thaønh töïu cho höõu tình, laøm nghieâm tònh coõi Phaät, coù theå mau chöùng ñaéc trí Nhaát thieát trí, taän ñôøi vò lai laøm lôïi ích cho höõu tình. Baáy giôø Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, neáu taùnh bình ñaúng cuûa phaùp cuûa caùc phaùp... ñeàu laø baûn taùnh khoâng maø baûn taùnh khoâng naøy ñoái vôùi taát caû phaùp chaúng phaûi töï taïo taùc, cuõng chaúng phaûi bò taïo taùc, thì Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa laøm sao chaúng laøm ñoäng thaéng nghóa, duøng boán Nhieáp söï laøm lôïi ích cho höõu tình? Phaät baûo Thieän Hieän: –Ñuùng vaäy, ñuùng vaäy, ñuùng nhö oâng ñaõ noùi! Taùnh bình ñaúng cuûa phaùp cuûa taát caû phaùp... ñeàu laø baûn taùnh khoâng. Baûn taùnh khoâng naøy ñoái vôùi phaùp höõu vi ñeàu chaúng phaûi töï taïo taùc, cuõng chaúng phaûi bò taïo taùc; nhöng caùc Ñaïi Boà-taùt coù theå vì höõu tình maø duøng boán Nhieáp söï laøm lôïi ích lôùn. Neáu caùc höõu tình naøo töï bieát caùc phaùp ñeàu laø baûn taùnh khoâng thì Phaät, Boà-taùt khoâng thò hieän thaàn thoâng laøm vieäc hy höõu. Töùc laø ôû trong caùc phaùp baûn taùnh khoâng, tuy khoâng ñoäng nhöng laøm cho höõu tình xa lìa caùc hö voïng phaân bieät, truï vaøo caùc phaùp khoâng, thoaùt khoå sinh töû. Nghóa laø laøm cho höõu tình xa lìa töôûng ngaõ, noùi roäng cho ñeán töôûng veà caùi khaû naêng khieán ngöôøi thaáy; cuõng laøm cho höõu tình xa lìa töôûng saéc cho ñeán töôûng thöùc; cuõng laøm cho höõu tình xa lìa töôûng nhaõn xöù cho ñeán

töôûng yù xöù; cuõng laøm cho höõu tình xa lìa töôûng saéc xöù cho ñeán töôûng phaùp xöù; cuõng laøm cho höõu tình xa lìa töôûng nhaõn giôùi cho ñeán töôûng yù giôùi; cuõng laøm cho höõu tình xa lìa töôûng saéc giôùi cho ñeán töôûng phaùp giôùi; cuõng laøm cho höõu tình xa lìa töôûng nhaõn thöùc giôùi cho ñeán töôûng yù thöùc giôùi; cuõng laøm cho höõu tình xa lìa töôûng nhaõn xuùc cho ñeán töôûng yù xuùc; cuõng laøm cho höõu tình xa lìa töôûng caùc thoï do nhaõn xuùc laøm duyeân sinh ra

cho ñeán töôûng caùc thoï do yù xuùc laøm duyeân sinh ra; cuõng laøm cho höõu tình xa lìa töôûng ñòa giôùi cho ñeán töôûng thöùc giôùi; cuõng laøm cho höõu tình xa lìa töôûng nhaân duyeân cho ñeán töôûng taêng thöôïng duyeân; cuõng laøm cho höõu tình xa lìa töôûng caùc phaùp do duyeân sinh ra; cuõng laøm cho höõu tình xa lìa töôûng voâ minh cho ñeán töôûng laõo töû; cuõng laøm cho höõu tình xa lìa töôûng phaùp höõu laäu, voâ laäu; cuõng laøm cho höõu tình xa lìa töôûng phaùp theá gian, xuaát theá gian; cuõng laøm cho höõu tình xa lìa töôûng phaùp höõu vi, voâ vi. Nhö vaäy laø ñaõ laøm cho höõu tình xa lìa caùc töôûng roài, an truï vaøo caûnh giôùi voâ vi, giaûi thoaùt taát caû sinh, giaø, beänh, cheát. Caûnh giôùi voâ vi aáy töùc laø caùc phaùp khoâng, nöông theo theá tuïc goïi laø caûnh giôùi voâ vi. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, vì phaùp naøo khoâng neân noùi caùc phaùp khoâng? Phaät baûo Thieän Hieän: –Vì saéc cho ñeán trí Nhaát thieát trí ñeàu laø taùnh khoâng, neân noùi caùc phaùp khoâng. Laïi nöõa naøy Thieän Hieän, yù oâng nghó sao? Nhö hoùa thaân laïi bieán hoùa laøm vieäc, ñaây laø coù thaät maø chaúng khoâng chaêng? Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, khoâng! Caùc söï bieán hoùa ra hoaøn toaøn khoâng coù thaät. Taát caû ñeàu khoâng. Phaät baûo Thieän Hieän: –Söï bieán hoùa ra cuøng vôùi khoâng, hai phaùp nhö vaäy chaúng hôïp, chaúng tan. Hai phaùp naøy ñeàu vì “khoâng khoâng” cho neân khoâng, khoâng neân phaân bieät laø khoâng, laø bieán hoùa. Vì sao? Vì chaúng phaûi trong taùnh khoâng coù hai vieäc khoâng vaø bieán hoùa coù theå naém baét. Vì taát caû phaùp hoaøn toaøn laø khoâng. Laïi nöõa naøy Thieän Hieän, khoâng coù saéc, cho ñeán quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät, maø chaúng phaûi ngöôøi bieán hoùa. Nhöõng ngöôøi bieán hoùa naøy ñeàu laø khoâng. Laïi nöõa naøy Thieän Hieän, nöông vaøo phaùp nhö theá laäp ra con ngöôøi, goïi laø phaøm phu, Thanh vaên, Ñoäc giaùc, Boà-taùt, Nhö Lai ñeàu laø söï bieán hoùa. Nhöõng ngöôøi ñöôïc bieán hoùa naøy ñeàu laø khoâng. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, caùc phaùp theá gian nhö uaån, xöù, giôùi... vaø caùc höõu tình ñeàu laø söï bieán hoùa vaø phaùp xuaát theá gian nhö boán Nieäm truï... vaø caùc höõu tình cuõng laø bieán hoùa chaêng? Phaät baûo Thieän Hieän: –Taát caû phaùp theá gian vaø xuaát theá gian... ñeàu laø bieán hoùa, nhöng trong aáy coù hoùa Thanh vaên, coù hoùa Ñoäc giaùc, coù hoùa Boà-taùt, coù hoùa Nhö Lai, coù hoùa phieàn naõo, coù hoùa caùc nghieäp. Do nhaân duyeân naøy ta noùi: taát caû phaùp ñeàu nhö huyeãn hoùa, bình ñaúng khoâng khaùc nhau. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, coù quaû ñoaïn, ñoù laø quaû Döï löu, quaû Nhaát lai, quaû Baát hoaøn, quaû A-la-haùn, Ñoäc giaùc, Nhö Lai, ñoaïn tröø vónh vieãn taäp khí töông tuïc cuûa phieàn naõo, cuõng

ñeàu laø söï bieán hoùa chaêng? Phaät baûo Thieän Hieän: –Caùc phaùp nhö theá neáu cuøng töông öng vôùi hai töôùng sinh dieät thì cuõng ñeàu laø bieán hoùa. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, phaùp naøo chaúng phaûi laø bieán hoùa? Phaät baûo Thieän Hieän: –Neáu phaùp naøo chaúng töông öng vôùi sinh dieät thì phaùp aáy chaúng bieán hoùa. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, phaùp naøo chaúng töông öng vôùi sinh dieät? Phaät baûo Thieän Hieän: –Ñoù laø phaùp khoâng hö doái, töùc laø Nieát-baøn. Phaùp naøy chaúng töông öng vôùi

sinh dieät. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, nhö Ngaøi ñaõ daïy, phaùp taùnh bình ñaúng cuûa phaùp, taát caû ñeàu khoâng, khoâng coù caùi ñoäng, khoâng hai, cuõng khoâng coù moät phaùp nhoû naøo chaúng phaûi töï taùnh khoâng. Vaäy thì taïi sao coù theå noùi Nieát-baøn chaúng bieán hoùa? Phaät baûo Thieän Hieän: –Ñuùng vaäy, ñuùng vaäy, ñuùng nhö lôøi oâng noùi! Khoâng coù moät phaùp nhoû naøo chaúng phaûi töï taùnh khoâng. Töï taùnh khoâng naøy chaúng phaûi do Thanh vaên taïo taùc, chaúng phaûi Ñoäc giaùc taïo taùc, chaúng phaûi Boà-taùt taïo taùc, chaúng phaûi chö Phaät taïo taùc vaø cuõng chaúng phaûi coù ai taïo taùc. Coù Phaät hay khoâng Phaät, töï taùnh vaãn thöôøng khoâng. Ñaây töùc laø Nieát- baøn. Vì vaäy neân Ta noùi Nieát-baøn chaúng bieán hoùa, chöù chaúng phaûi thaät coù phaùp goïi laø Nieát-baøn, coù theå noùi khoâng sinh, khoâng dieät, khoâng bieán hoùa. Laïi nöõa naøy Thieän Hieän, haøng Boà-taùt môùi tu hoïc nghe taát caû phaùp ñeàu hoaøn toaøn khoâng, cho ñeán Nieát-baøn cuõng ñeàu nhö bieán hoùa, sinh loøng sôï haõi, khoâng theå tu thieän phaùp, neân Ta vì hoï maø noùi, neáu phaùp chaúng töông öng vôùi sinh dieät thì phaùp naøy chaúng bieán hoùa, chöù chaúng phaûi rieâng bieät thaät coù Nieát-baøn, chaúng khoâng. Baáy giôø Thieän Hieän baïch Phaät; –Baïch Theá Toân, Ngaøi duøng phöông tieän theá naøo ñeå daïy baûo, trao truyeàn cho caùc Ñaïi Boà-taùt môùi phaùt taâm caàu quaû vò Giaùc ngoä cao toät, laøm cho hoï bieát caùc phaùp baûn taùnh thöôøng khoâng, nghe caùc phaùp hoaøn toaøn khoâng maø chaúng sinh sôï haõi? Phaät baûo Thieän Hieän: –Ñaâu phaûi taát caû phaùp tröôùc coù sau khoâng, chaúng phaûi baûn taùnh khoâng. Nhöng taát caû phaùp tröôùc ñaõ chaúng coù, sau cuõng chaúng khoâng, baûn taùnh thöôøng khoâng, khoâng coù gì sôï haõi, neân môùi daïy baûo, trao truyeàn caùc Ñaïi Boà-taùt môùi phaùt taâm caàu quaû vò Giaùc ngoä cao toät nhö theá, laøm cho hoï bieát caùc phaùp baûn taùnh thöôøng khoâng, nghe hoaøn toaøn khoâng, vui möøng tín thoï. Khi Ñöùc Baïc-giaø-phaïm thuyeát kinh naøy roài, voâ löôïng chuùng Ñaïi Boà-taùt vaø caùc Thanh vaên, Nhaân phi nhaân... cuøng taát caû ñaïi chuùng nghe Phaät noùi roài ñeàu raát vui möøng, tín thoï phuïng haønh.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.